

Aluehallitus 03.02.2025

Vastauksen antaminen Vihreiden valtuustoryhmän ja 12 muun valtuustoaloitteeseen lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Paananen Markus

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tausta

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan kuutta toimenpidettä lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Palvelualueen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

1. Lähisuhdeväkivallan tunnistamisen vahvistamisesta kaikilla hyvinvointialueen terveydenhuollon tasoilla

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (jäljempänä THL) on julkaissut suosituksia lähisuhdeväkivallan ehkäisyn vahvistamiseksi ja hyvinvointialueilla ja kunnissa (1). Suositusten mukaan hyvinvointialueilla tulee olla pysyvät lähisuhdeväkivaltakoordinaattorit, väkivallan ehkäisyn poikkihallinnollinen yhteistyö tulee sitoa hyvinvointialueiden rakenteisiin ja väkivallan eri osapuolille ja erityisryhmille tulee varmistaa yhdenvertaiset ja saavutettavat palvelut. Lisäksi lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämisestä ja koordinaattiorakenteista tulee suositusten mukaan säätää lailla.

Hyvinvointialueella vuoden 2023 aikana järjestetty henkilöstölle täydennyskoulutusta lähisuhdeväkivallasta yhteistyössä hyvinvointialueen lähisuhde- ja perheväkivaltatyön yksikkö Omatilan, turvakoti Pellaksen ja Lyömätön Linja Espoossa ry:n kanssa. Lisäksi Omatilan henkilöstö on kouluttanut lähisuhdeväkivallan tunnistamisesta ja puheeksi otosta henkilöstöä aikuisten sosiaalipalveluista, lastensuojelun vastaanottoperhetoiminnasta, sijaishuollon perhetyöstä sekä perheoikeudellisista palveluista. Tämä koulutus toteutetaan jatkossa vuosittain osana työntekijöiden perehdytystä ja täydennyskoulutusta.

Koulutusta olisi hyvä järjestää nykyistä laaja-alaisemmin koko sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle, mutta aikuisten sosiaalipalveluiden tämänhetkiset voimavarat eivät mahdollista sitä.

2. Moniammatillisen yhteistyön vahvistamisesta

Lähisuhde- ja perheväkivaltatyön moniammatillisen yhteistyön edellytysten vahvistamiseksi hyvinvointialueella nimetään monialainen ohjausryhmä kevään 2025 aikana. Lähisuhde- ja perheväkivaltatyön yksikkö Omatila toimii vastuutahona.

3. Turvakotien ja kriisiavun resursoinnista ja saavutettavuudesta

Turvakotipalveluiden järjestämisestä, palveluverkoston koordinoinnista ja kehittämisestä vastaa THL. THL:n vuosille 2024–2027 asetetun kehittämisohjelman tavoitteena on varmistaa, että lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokevat saavat korkeatasoista ja tasalaatuista suojaa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toimii Espoossa turvakoti Pellas ja Raaseporissa ruotsinkielinen turvakoti Villa Familia. Näiden lisäksi Omatilalla on neljä turva-asuntoa. Turvakotipalvelut ovat hyvinvointialueella hyvin saavutettavissa, joskin eri väestöryhmille kohdennettujen palveluiden saatavuutta tulee parantaa.

4. Lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisevän työn integroinnista kouluihin ja nuorten palveluihin

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma sekä siihen liittyvä opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sisältävät tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka edistävät lasten ja nuorten arjen turvallisuutta laaja-alaisesti. Suunnitelmaa toteutetaan yhteistyössä sosiaalipalveluiden, opiskeluhuollon ja kuntien kanssa. Opiskeluhuollon alueellinen työryhmä toteuttaa suunnitelman mukaista hyvinvointityötä alueen oppilaitoksissa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen on yksi suunnitelman päätavoitteista, ja se sisältää vanhempien kanssa tehtävän yhteistyön kehittämisen. Opiskeluhoito edistää osaltaan arjen turvallisuutta oppilaitoksissa, ja monialainen kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö tukee työtä.

Hyvinvointialueella toimivat järjestöt tarjoavat palveluita, joiden tavoitteena on puuttua nuorten väkivallalla tai rikoksella oireiluun. Alueellisen ankkuritoiminnat tuloksista on hyviä kokemuksia, ja ankkuritoiminta on ollut esillä muun muassa hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen ja HUSin välisissä alueellisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluissa marraskuussa 2024.

5. Tiedotuskampanjoista ja väkivallan ehkäisyohjelmista

Omatila on osallistunut valtakunnallisiin tapahtumiin ja toteuttanut tiedotuskampanjoita järjestöjen kanssa. Laajemmat tiedotuskampanjat koko hyvinvointialueella ovat keväällä 2025 perustettavan monialaisen ohjausryhmän työstä. Omatilan toimintamallin mukaisen lähisuhde- ja perheväkivaltatyön laajentaminen koko hyvinvointialueelle edellyttää Omatilan voimavarojen lisäämistä.

Hyvinvointialueella toteutettiin vuonna 2024 selvitys ehkäisevän väkivaltatyön järjestötoimijoista, jonka tuloksia parhaillaan jalkautetaan palveluihin osaksi saumattomia arjen turvallisuuden palveluketjuja.

Arjen turvallisuutta edistäviä järjestöjen tuottamia palveluita esitellään jatkossa hyvinvointialueen hyvinvointipalvelualueella. Tämä parantaa asukkaiden ja ammattilaisten tietoisuutta järjestöjen palveluista. Asukkaat voivat hakea itselleen tai läheiselleen sopivia hyvinvointipalveluja, ja vastaavasti ammattilaiset niin hyvinvointialueella, kunnissa kuin

järjestöissä voivat ohjata asukkaita sopivien palveluiden piiriin.

6. Tuen tarjoamisesta väkivallan tekijöille

Hyvinvointialue tukee järjestö- ja kumppanuusavustuksella Lyömätön Linja Espoossa ry:n toimintaa. Palvelu on tarkoitettu Länsi-Uudenmaan alueella asuville miehille, jotka ovat käyttäneet tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa perheessään tai muissa läheisissä suhteissaan. Espoolaiset naiset, jotka ovat käyttäneet väkivaltaa, saavat palveluita Omatilasta.

Skene ry toteuttaa alueellista nuoriin kohdentuvaa ehkäisevää väkivaltatyötä, jossa tavoitteena on puuttua aktiivisesti väkivallalla tai rikoksella oireilevan nuoren toimintaan ja tukea nuorta. Hyvinvointialue tukee toimintaa kumppanuusavustuksella.

Viite:

(1) Niklander, Elisa & Krogell, Jenni (2024): Lähisuhdeväkivallan vastaisen työn rakenteita tulee vahvistaa: suosituksia nykytilan korjaamiseksi. Terveystieteiden tutkimuskeskus THL 2024. Saatavana verkossa: <https://www.julkari.fi/handle/10024/148902> (haettu 10.1.2025).

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Vihreiden valtuustoryhmä ja 12 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 valtuustoaloitteen lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Valtuustoaloitteessa ehdotetaan kuutta toimenpidettä lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, mutta vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 1 Vihreiden valtuustoryhmän aloite: Lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien tukemiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella / Fullmäktigemotion av de Grönas fullmäktigegrupp: Förebygga våld i nära relationer och stödja offren inom Västra Nylands välfärdsområde

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria